

Fyrtårn i fyrkælderens

Nogle mennesker kaster lange skygger efter deres død. Mød Estrid Ott's papkasser, ski, brevmapper og barnebarnet, der passer på det hele.

Af Steffen Larsen

Godt man ikke skulle på sommerferie med Estrid Ott! Når de fire børn blev trommet sammen for at rejse til Grønland eller Jylland eller Nordnorge, vidste de, at skrivemaskinens registrerende hakken fulgte med. Og at resultatet af det iscenesatte samvær ville være endnu en bog.

Estrid Ott skrev bl.a. *Børnene i Amerika*, *Børnene i Danmark*, *Børnene på sæteren* og *Børnene i det rullende sommerhus*. For som hun sagde:

Jeg har også selv været dreng engang!

Kender du Estrid Ott? Hun er et fyrtårn i dansk børnelitteratur frem til "systemskiftet" i 1967, (der i øvrigt er hendes dødsår). Estrid Ott forlod parnasset som nr. ét på bibliotekspengelisten, et skattet medlem af Eventyrernes klub og med 86 udgivelser på sit cv.

De fleste kender skuespillet/filmen *De pokkers unger*. Og mon ikke tøjelefanten Bimbi lever rundt omkring endnu?

En pigerollemodel

Vi skruer tiden tilbage til 1900, hvor Estrid Ott blev født den 14. maj. Forældrene var

med i kredsen omkring Politiken og den gryende kulturradikalisme – men pigen valgte spejderbevægelsen! Dét er sjælen i forfatterskabet. Spejderuniformen var Estrid Ott's frigørelse og vej ind i et liv, der ellers var forbeholdt drenge.

Det er sådan noget med vildmark og vilde dyr. Hun elskede det nordiske landskab. Hun fik også sit eget flyvercertifikat.

Inden færden ud i verden, nåede Estrid Ott at blive student og journalist. Den første reportagerrejse var for Berlingske Tidende og gik rundt om jorden – i spejderuniform. Ott og Obama deler samme valgsprog: Yes We Can!

Dengang var spejderbevægelsen ny og oprøvet, men Baden Powell ville nok have nikket venligt til den pige, der gjorde tanken mere grænseoverskridende og anarkistisk, end han havde tænkt sig. I Dansk Kvindebiografisk leksikon foldes det bredt ud:

... og det er en pointe, at spejderidentiteten beskytter mod den erotiske kvindesrolle, der vil hæmme hendes bevægelsesfrihed, og en begyndende forelskelse opleves i første

omgang som en stigmatisering.

Den Store Danske Encyklopædi formulerer sig således. Hun skabte en ny, stærk og selvstændig pigerollemodel.

Hjem til Danmark

Spejderidentiteten får sit klareste udtryk i (voksen) bogen fra Vinterkrigen i Finland *Med lotterne bag fronten* (1940). Her går ære og madlavning op i en højere enhed. I dedikationen til datter Barbara (Bimbis ejer) skriver Estrid Ott:

Bogen om et folk, for hvem friheden er mere end selve livet.

Store ord. Ellers var forfatteren ikke specielt politisk.

- Hun var vel nærmest radikal, som barnebarnet Elizabeth udtrykker det.

Efter et aktivt liv begynder Estrid Ott i 1960 at flytte gradvist hjem til Danmark fra sine baser på Mallorca og i Liechtenstein. Hun er alene nu, (men har hun ikke altid været det?)

Til datterens rækkehus i Lyngby, hvor Elizabeth nu bor, ankommer stabler af kasser med breve og manuskripter. Dertil spejderudstyr og klargjorte rejsekufferter og mange ski. Det fylder godt op i kælderens. Det ligger der endnu.

Hvad får en stærk kvinde? Hun får tre stærke piger! Tilsammen får de ét, stærkt barn. Elizabeth Knox-Seith er datter af Barbara alias Babsi (født 1929). Elizabeth, der er kultursociolog, er født i 1962, og man tror det næppe: på Estrid Ott's fødselsdag!

Tung arv for livet

På dage før sin død i 1967 forærer Estrid

Ott sit barnebarn en tøjelefant, hun har syet på Kommunehospitalets psykiatriske afdeling. Hun dør af et hjertetilfælde på Sct. Hans Hospital ved Roskilde. I et efterladt brev udtrykker hun håbet om, at Elizabeth kan "samle op". Det er skæbnets ord.

- *Det er en tung arv!*
- Ja, det synes jeg lidt.
- *Lidt! Hvorfor skubber du den ikke væk?*
- Fordi jeg kan mærke, at det er en spændende arv. Det er både tungt og spændende.
- *Du kan bruge resten af dit liv på det?*
- Det er jo det. Jeg håber ikke helt, jeg

Bemærk

Man kan booke et foredrag om Estrid Ott på sogneaften.dk ved Lotte Thrane. Hun kommer bl.a. ind på dette: "Og hvor er linker mellem den kulturradikale feminist og den moderskabsdyrkende kommunisthader".

Estrid Ott's barnebarn, Elizabeth Knox-Seith, som vogter fyrkælderens efterladenskaber, har også stadig den tøjelefant, som bedstemoderen forærede hende få dage før sin død i 1967.

Estrid Ott's forfatterskab på hele 86 titler omfatter såvel børnebøger som bl.a. elefanten Bimbi og bøger inspireret af hendes egne børn som voksenbøger, der afspejler hendes spejder-identitet.

